

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

w sprawie z powództwa M. K. i K. K. przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 22 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 11 czerwca 2021 r., sygn. akt II Ca 281/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza solidarnie od powodów na rzecz strony pozwanej koszty postępowania kasacyjnego 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł.**

UZASADNIENIE

Powodowi kredytobiorcy wnieśli o zasądzenie od pozwanego banku 60 000 zł tytułem nadpłaconych rat kredytu frankowego. Wyrokiem z 14 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia oddalił powództwo, a Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z 11 czerwca 2021 r. oddalił apelację powodów.

W sprawie nie zachodzą powołane przez powodów przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Skarżący podnieśli, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na uznanie przez Sąd II instancji kredytu udzielonego przez pozwanego za kredyt walutowy, mimo iż kredyt został wypłacony i spłacany w złotych, a jedynie był waloryzowany kursem CHF. Zarzut skargi w istocie nie podnosi oczywistej

niezgodności rozstrzygnięcia z prawem, lecz dotyczy terminologii używanej przez Sąd II instancji, a także terminologii samej umowy kredytu. Tymczasem uzasadnienie wyroku apelacyjnego jednoznacznie wskazuje, że Sąd analizował kredyt udzielony w złotych, a następnie zgodnie przewalutowany na franki szwajcarskie w połączeniu ze zmianą stopy procentowej na odwołującą się do LIBOR w miejsce WIBOR. Po przewalutowaniu skarżący nadal spłacali kredyt w złotych przeliczanych na CHF wg kursu ustalanego przez bank, lecz od chwili przewalutowania był to wybór skarżących, którzy mieli prawo spłaty w CHF i wiedzieli o tym prawie. Samo nazwanie tego kredytu kredytem walutowym nie może być przesłanką uznania rozstrzygnięcia za wadliwe tym bardziej, że pojęcie kredytu walutowego nie jest pojęciem języka prawnego (nie występuje w K.c. lub Prawie bankowym) i używanie tego pojęcia nie miało wpływu na tok rozumowania Sądu II instancji oraz zastosowane przepisy.

W przypadku uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów konieczne jest, poza wskazaniem takich przepisów, wykazanie, że zaskarżony wyrok został oparty na jednej z funkcjonujących w praktyce sądów powszechnych wykładni, a przyjęcie odmiennej wykładni prowadziło do odmiennego rozstrzygnięcia.

Wg skarżących należy rozstrzygnąć, czy sam fakt zawarcia aneksu przesądza, że treść aneksu została indywidualnie uzgodniona (czyli badanie indywidualnego uzgodnienia byłoby ograniczone do pierwotnej umowy), czy też aneks o przewalutowaniu może być badany pod kątem zawierania postanowień abuzywnych. Ta pierwsza teza wg powodów została zawarta w uzasadnieniach powołanych przez nich orzeczeń sądów powszechnych i na niej miał oprzeć się Sąd okręgowy. Tymczasem wbrew wywodom skargi Sąd II instancji nie uznał aneksu o przewalutowaniu za indywidualnie uzgodniony w oparciu o tezę, że każdy aneks należy *a priori* uznawać za indywidualnie uzgodniony (teza oczywiście bezpodstawna). Sąd okręgowy, zgodnie z postulatami skargi, analizował cały proces zawierania aneksu i doszedł do wniosku, że postanowienia mające wpływ na rozstrzygnięcie zostały indywidualnie uzgodnione.

Przede wszystkim brak indywidualnego uzgodnienia sam w sobie nie wywołuje skutków prawnych. Nieuzgodnione indywidualnie postanowienie umowy nie wiąże konsumenta dopiero pod warunkiem, że kształtuje jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (art. 385¹ § 1 k.c.). Skoro skarżący mogli spłacać raty w CHF, lecz przy każdej racie wybierali spłatę w złotych mogąc przy tym przed spłatą poznać stosowany przez pozwanego w dniu spłaty przelicznik CHF/PLN, to jednostronne kształtowanie przelicznika przez pozwany bank nie może zostać uznane za niewiążące.

Poprzez przewalutowanie kredytu bank zmniejszył swoje przyszłe przychody biorąc pod uwagę różnicę stóp procentowych opartych o LIBOR i WIBOR, w zamian uzyskał gwarancję wzrostu wyrażonej w złotych wartości swojej wierzytelności w przypadku wzrostu kursu CHF, ale także ryzykował dalsze zmniejszenie przychodów w razie spadku kursu CHF. Dla oceny pełnych skutków ekonomicznych przewalutowania dla banku niezbędna jest wiedza o strukturze finansowania kredytów udzielanych przez pozwany bank (w jakiej mierze kapitał własny, a w jakiej depozyty oraz pożyczki innych banków i w jakiej walucie) oraz czy przewalutowując większą grupę kredytów (czyli swoich aktywów) bank dostosowywał do tego strukturę swoich pasywów (np. zawierał umowy o przewalutowaniu z bankami, które finansowały jego akcję kredytową, lub pozyskiwał depozyty w CHF). Decydując się na przewalutowanie obydwie strony podjęły ryzyko: skarżący, że kurs franka wzrośnie, a bank, że zmaleje. Jak wyżej wskazano, bank być może miał możliwość uniezależnienia się od ryzyka zmian kursu CHF przez zaciąganie własnych zobowiązań w CHF, ale wówczas pozbawiał się także zysków z ewentualnego wzrostu kursu franka. Natomiast powodowie obok ryzyka związanego z ewentualnym wzrostem kursu mogli liczyć na dodatkowe zyski w razie spadku kursu CHF. Ponadto przyjmując ryzyko związane z kursem CHF powodowie zmniejszali swoje ryzyko związane z przyszłymi zmianami WIBOR, gdyż wskaźnik LIBOR uchodził za znaczenie stabilniejszy. Dlatego sama zmiana umowy ze złotowej na wyrażoną w CHF, w połączeniu ze zmianą oprocentowania z odwołującego się do WIBOR na odwołujące się do LIBOR, nie może zostać uznana za sprzeczną z dobrymi obyczajami, rażąco naruszającą interesy powodów.

Zatem rozstrzygnięcie niniejszej sprawy nie zależy od wykładni pojęcia postanowienia umowy uzgodnionego indywidualnie, a ponadto oczywistym jest, że postanowienia zawarte w aneksie mogą zostać uznane za nieuzgodnione indywidualnie.

Skoro podważane skargą postanowienia umowy wiążą, nie jest istotna w niniejszej sprawie kolejna wątpliwość dotycząca skutków usunięcia postanowień o przewalutowaniu, błędnie ocenianych przez skarżących jako wprowadzających klauzulę waloryzacyjną.

Na podstawie art. 98 k.p.c. pozwanemu przysługuje od powodów zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności radców prawnych stosowanym odpowiednio.